

การพัฒนาแบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาลผู้ป่วยหลัง
 ได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น กรณีศึกษา : โรงพยาบาลพังโคน
 อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร

Development of a Nurse's Note Form Following the Nursing Process for
 Patients in the Post-Anesthesia Care Unit : A Case in Phangkhon
 Hospital, Phangkhon District, Sakon Nakhon Province

อรอนงค์ สีหนาท¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาลสำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น โรงพยาบาลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร การวิจัยดำเนินการโดยการสร้าง พัฒนา และทดลองใช้แบบบันทึก กลุ่มประชากรในการทดลองใช้แบบบันทึกได้แก่ วิทยาลัยพยาบาล โรงพยาบาลพังโคน จำนวน 3 คน และผู้มารับบริการที่โรงพยาบาล จำนวน 30 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบตรวจสอบคุณภาพการบันทึก แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์จากการใช้แบบบันทึก และความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบ/โครงสร้าง และเนื้อหาในแบบบันทึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบบันทึกทางการพยาบาลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นแบบมีโครงสร้าง โดยมีรายการให้เลือก และเติมข้อความในช่องที่กำหนด 30 ส่วน โดยต้องบันทึกให้ครบ 30 ส่วน
2. แบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในด้านรูปแบบ โครงสร้างและเนื้อหา โดยรวมในระดับมากที่สุดและสามารถนำไปใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : แบบบันทึกทางการพยาบาลในห้องพักฟื้น

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์การพัฒนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Abstract

The purpose of this study was to develop a nurse's note based on the nursing process for patients who have had surgery or diagnostic procedures requiring anesthesia and are taken to the recovery room (post-anesthesia care unit (PACU)) in PhangKhon Hospital, PhangKhon district, Sakon Nakhon province. The study process was carried out through creating, developing and implementing the nurse's note form. The instrument used for treatment was a nurse's note form following the nursing process. The instruments used to collect data were a form for checking quality of the notes, a questionnaire asking opinion on benefits of using the nurse's note form on form/structure and content of the nurse's note. Statistics used to analyze data consisted of mean, standard deviation and percentage.

The findings disclosed as follows:

1. The nurse's note form created by the author was a structured-type with the items to choose or the blanks to fill in of all the 30 particulars. Writing notes requires completing all the particulars.

2. The overall nurse's note following the nursing process as developed by the author was appropriate for the form/structure and content at the highest level and is able to be actually and effectively used.

Keywords : Nurse ' s note form for patients in the post-anesthesia care unit

บทนำ

ปัจจุบันเทคนิคการผ่าตัดและการให้ยาระงับความรู้สึกมีความก้าวหน้าและปลอดภัยสูง แต่หลังการผ่าตัดโดยเฉพาะชั่วโมงแรกเป็นระยะที่ผู้ป่วยอยู่ในภาวะวิกฤติ มีโอกาสเกิดอันตรายได้ง่ายทั้งจากการผ่าตัดและจากฤทธิ์ของยาระงับความรู้สึก ซึ่งบางครั้งอาจมีอันตรายถึงชีวิตได้ ถ้าไม่ได้รับการวินิจฉัยและรักษาพยาบาลอย่างถูกต้อง (กันยา ออประเสริฐ. 2546 : 87) ผู้ป่วยหลังผ่าตัดทันทีเป็นระยะที่มีความสำคัญและเป็นอันตราย เนื่องจากยังไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองและบอกความต้องการได้ ผลจากการผ่าตัดและการระงับความรู้สึกทำให้ระบบต่างๆ ของร่างกายทำงานผิดปกติ ยาระงับความรู้สึกจะกดรีเฟล็กซ์การป้องกันตนเอง ทำให้มีโอกาสเกิดภาวะแทรกซ้อนได้ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 2-3 ชั่วโมงแรกหลังผ่าตัดอาจจะทำให้เกิดอันตรายถึงชีวิตได้ (ดารณี พิพัฒน์กุลชัย. 2546 : 71)

โรงพยาบาลพังโคนเป็นโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ ได้รับการรับรองซ้ำจากสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาลเมื่อวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2555 หน่วยงานวิสัญญีเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้รับมีความสำคัญ และได้มีการพัฒนาคุณภาพบริการวิสัญญีด้านการให้การระงับความรู้สึกโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานบริการผู้ป่วยในห้องผ่าตัดซึ่งจากสถิติการผ่าตัดของโรงพยาบาลพังโคน ปีงบประมาณ 2554 มีทั้งหมด 1,430 ราย โรงพยาบาลพังโคนมีห้องผ่าตัด 2 ห้อง มีวิสัญญีพยาบาล 3 คน จึงจัดให้มีการบริการพยาบาลผู้ป่วยใน

ห้องพักฟื้นเฉพาะในเวลาราชการ และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยได้คราวละ 1 คน เท่านั้น เนื่องจากอุปกรณ์เครื่องมือมีจำกัด สำหรับนอกเวลาราชการ วิทยาลัยพยาบาลที่ให้บริการต้องดูแลผู้ป่วยจนพ้นจากยาสลบสติจึงส่งกลับหอผู้ป่วย โดยทั่วไปผู้ป่วยแต่ละรายจะได้รับการดูแลที่ห้องพักฟื้นประมาณ 15-30 นาที ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอาการและข้อบ่งชี้ในการย้ายผู้ป่วยออกจากห้องพักฟื้นตามการพิจารณาตัดสินใจของวิทยาลัยพยาบาลแต่ละคน

ปัจจุบันยังไม่มีแบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาลใช้ เพียงแต่ใช้แบบประเมิน Fast-Track-Criteria ซึ่งเป็นแบบประเมินการย้ายผู้ป่วยออกจากห้องพักฟื้น ร่วมกับการบันทึกในใบ Anesthesia Record ทำให้การประเมินหลังได้รับยาระงับความรู้สึกแรกรับที่ห้องพักฟื้นไม่ละเอียดพอ แต่ถ้าต้องบันทึกจำนวนมาก จะบันทึกในแบบบันทึกทางการพยาบาล ในแฟ้มประวัติของผู้ป่วย การปฏิบัติดังกล่าวพบว่ามีปัญหาในการปฏิบัติงาน การประเมินผล การวิเคราะห์ การระบุปัญหาไม่ชัดเจน บันทึกไม่ต่อเนื่อง ไม่ค่อยบันทึก เนื่องจากความไม่สะดวกและมีเวลาจำกัด แบบบันทึกที่ใช้ในห้องผ่าตัดมีจำนวนมาก ทำให้การดูแลผู้ป่วยขาดความต่อเนื่อง และการประเมินผลคุณภาพการพยาบาลทำได้ยาก การประเมินภาวะแทรกซ้อนหลังการได้รับยาระงับความรู้สึกไม่ครอบคลุม ส่งผลเสียต่อผู้ป่วยโดยตรง ผู้ศึกษาในฐานะเป็นวิทยาลัยพยาบาลและปฏิบัติงานดูแลผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้นได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงมีความสนใจที่จะพัฒนาแบบบันทึกทางการพยาบาลผู้ป่วยหลังจากได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้นที่มีมาตรฐานและเอื้อต่อการปฏิบัติงานที่มีผู้รับบริการจำนวนมาก เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนในระยะพักฟื้นที่อาจจะเกิดขึ้น กอปรกับเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในการประกันคุณภาพการพยาบาลวิทยาลัยในห้องพักฟื้น และเป็นการประยุกต์และพัฒนาแบบบันทึกให้เหมาะสมกับการใช้งานในโรงพยาบาลฟังโคน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล สำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น โรงพยาบาลฟังโคน อำเภอฟังโคน จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้แบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล สำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น โรงพยาบาลฟังโคน อำเภอฟังโคน จังหวัดสกลนครในประเด็นเกี่ยวกับ คุณภาพการบันทึก และประโยชน์จากการใช้แบบบันทึกทางการพยาบาล

สมมติฐานการวิจัย

1. ประสิทธิภาพจากการใช้แบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาลสำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น โรงพยาบาลฟังโคน อำเภอฟังโคน จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับดีขึ้นไป
2. ประโยชน์จากการใช้แบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาลสำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น โรงพยาบาลฟังโคน อำเภอฟังโคน จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับดีขึ้นไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** มุ่งสร้างและศึกษาประสิทธิผลของการใช้แบบบันทึกตามกระบวนการพยาบาล สำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น โรงพยาบาลพังโคน จังหวัดสกลนคร ในด้านคุณภาพการบันทึก และประโยชน์จากการใช้แบบบันทึกทางการพยาบาล

2. **กลุ่มเป้าหมาย** พยาบาลวิสัญญีที่ทำหน้าที่ในการบันทึก จำนวน 3 คนและผู้ป่วยที่มารับบริการรับยาระงับความรู้สึก จำนวน 30 คนเลือกแบบเจาะจง

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 **ตัวแปรต้น** คือ การใช้แบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล สำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น

3.2 **ตัวแปรตาม** คือ ประสิทธิภาพของการใช้แบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาลสำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น จำแนกออกเป็น 2 ด้าน คือ 1) คุณภาพการบันทึก ได้แก่ ความถูกต้อง ความครบถ้วน ความชัดเจน และความต่อเนื่อง 2) ประโยชน์จากการใช้แบบบันทึกทางการพยาบาล

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์สภาพปัญหา 2) การสร้างยุทธศาสตร์ 3) การทดลองใช้ยุทธศาสตร์ และ 4) การปรับปรุง และเผยแพร่ยุทธศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง

1) แบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาลสำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น

2) คู่มือการบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาลสำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล 1) แบบตรวจสอบคุณภาพการบันทึกทางการพยาบาลผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น ด้านความถูกต้อง ความครบถ้วน ความชัดเจน และความต่อเนื่องของการบันทึก 2) คู่มือสำหรับตรวจสอบคุณภาพการบันทึกทางการพยาบาลผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น 3) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์จากการใช้แบบบันทึกทางการพยาบาลผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น

การวิเคราะห์ข้อมูล นำแบบตรวจสอบคุณภาพการบันทึก และแบบสอบถามความคิดเห็นทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. ระดับคุณภาพการบันทึกในด้านความถูกต้อง ความครบถ้วน ความชัดเจน และความต่อเนื่องของบันทึกทางการพยาบาล วิเคราะห์โดยคำนวณค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์จากการใช้แบบบันทึกทางการพยาบาลผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น วิเคราะห์โดยคำนวณค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย

ผลการพัฒนาแบบบันทึกทางการพยาบาล สรุปจำแนกตามประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. แบบบันทึกมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

- 1) การกำหนดขอบเขต และโครงสร้างของแบบบันทึกทางการพยาบาล
- 2) รูปแบบการบันทึกในแบบบันทึกทางการพยาบาล ตามกระบวนการพยาบาล

สำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น

2. คู่มือการบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล สำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น โรงพยาบาลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร มีสาระสำคัญดังนี้ 1) วัตถุประสงค์ของการบันทึก 2) การไหลเวียนของการบันทึก 3) ลักษณะของแบบบันทึก 4) รูปแบบการบันทึก และ 5) ความหมายและวิธีการบันทึก

3. ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล สำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น โรงพยาบาลพังโคน ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ในภาพรวม มีความเหมาะสม ร้อยละ 100 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบ 1 รายการที่มีผลการประเมินความเหมาะสม ร้อยละ 98 อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญบางคนมีความเห็นว่า บางหัวข้อไม่จำเป็นต้องมีก็ได้

4. สาระสำคัญในคู่มือตรวจสอบคุณภาพการบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล สำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น โรงพยาบาลพังโคน มี 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การประเมินอาการ 2) การวินิจฉัยการพยาบาล 3) การวางแผนการพยาบาล 4) การปฏิบัติการพยาบาล และ 5) การประเมินผลการพยาบาล

5. ผลจากการบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล สำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึก ในห้องพักฟื้น โรงพยาบาลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร เป็นดังนี้

5.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย พบว่า จำนวนวิสัญญีพยาบาล 3 คน เป็นวิสัญญีพยาบาลที่มีอายุ 31-40 ปี, อายุ 41-50 ปี และอายุ 51-60 ปี อย่างละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ส่วนมากมีประสบการณ์การทำงานพยาบาลวิชาชีพมาก่อน และมีประสบการณ์การทำงานด้านวิสัญญีพยาบาล มากกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ส่วนการใช้แบบบันทึกวิสัญญีพยาบาลได้ทำแบบบันทึกคนละ 10 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 33.33

จากข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้นที่ ถูกบันทึกในแบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล สำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น โรงพยาบาลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร พบว่า ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 26 คนคิดเป็นร้อยละ 86.67 เป็นเพศชายจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 ผู้ป่วยที่ถูกบันทึก

ทางการพยาบาลส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี และ 31-40 ปี อย่างละ 10 คนคิดเป็นร้อยละ 33.33 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 10 มีอายุระหว่าง 61-70 ปี จำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 6.67 มีอายุระหว่าง 11-20 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33 ผู้ป่วยทั้งหมดมีอายุเฉลี่ย 35.37 ปี เวลาที่ผู้ป่วยถูกบันทึกส่วนใหญ่จะเป็นเวลาการทำงาน เวรเช้าตั้งแต่เวลา 08.30-16.30 น. จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 93.33 และเวรบ่ายตั้งแต่เวลา 16.30-00.30 น. จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67

5.2 ผลการจำแนกตามเกณฑ์การตรวจสอบคุณภาพการบันทึกทางการพยาบาลสำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น โรงพยาบาลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร พบว่าทุกขั้นตอนอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการบันทึกตามแบบฟอร์ม จะต่างกันเพียงเล็กน้อยดังนี้ การบันทึกในส่วนของการวินิจฉัยการพยาบาล การวางแผนการพยาบาล และการปฏิบัติการพยาบาลได้คะแนน 120 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 การบันทึกการประเมินอาการได้คะแนน 116 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 96.67 การบันทึกการประเมินผลการพยาบาล และการดูแลต่อเนื่องได้คะแนน 114 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 95 ส่วนการบันทึกที่ได้คะแนนน้อยที่สุดคือ การบันทึกในส่วนของการประเมินข้อมูลทั่วไปได้คะแนน 112 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.33

5.3 ความคิดเห็นของวิสัญญีพยาบาลโรงพยาบาลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร ที่มีต่อแบบบันทึกทางการพยาบาลในด้านประโยชน์ในการใช้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาในแต่ละหัวข้อ พบว่า หัวข้อที่การประเมินประโยชน์จากการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุดมีคะแนนประเมินเต็ม 5 คือ ข้อมูลทั่วไป ส่วนอีก 4 หัวข้อ ได้คะแนนประเมิน 4.67 ระดับของการนำไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

การอภิปรายผล

จากการดำเนินการเพื่อพัฒนาแบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล สำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้นโรงพยาบาลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนครพบว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยเป็นอย่างดี และมีประเด็นในการวิจัยที่น่าสนใจสำหรับนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาแบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล สำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้นโรงพยาบาลพังโคน ในด้านความถูกต้อง ความครบถ้วน ความชัดเจน และความต่อเนื่อง พบว่า ระดับคุณภาพการบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล อยู่ในเกณฑ์ดีมาก เพราะผู้วิจัยทำให้ผู้บันทึกมีความรู้ความเข้าใจในการใช้แบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล และมีการฝึกปฏิบัติในการบันทึกตามแบบบันทึกทางการพยาบาล ก่อนที่จะทดลองใช้แบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล สำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้น ในการให้ความรู้และฝึกปฏิบัตินั้น ผู้วิจัยได้จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยให้วิสัญญีพยาบาลทุกคนมีส่วนร่วมแสดงความ

คิดเห็นร่วมกัน เป็นผลทำให้ผู้บันทึกสามารถบันทึกได้อย่างดี จากการประเมินคุณภาพการบันทึกการในด้าน ความถูกต้อง ความครบถ้วน ความชัดเจน และความต่อเนื่อง ผลที่เกิดขึ้นสรุปได้ว่า ระดับคุณภาพการบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล สำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้นโรงพยาบาลพังโคน อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ส่วนหนึ่งเป็นผลที่เกิดจากแบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวัชรินทร์ รัตนสาร (2543 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาประสิทธิผลของแบบบันทึกโดยใช้แบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล สำหรับผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินในโรงพยาบาลสุรินทร์ พบว่า ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลเมื่อแรกรับ คุณภาพการบันทึกอยู่ในระดับพอใช้ เนื่องจากขั้นตอนนี้ส่วนใหญ่เป็นการเปิดช่องว่างให้บรรยาย ทำให้ใช้เวลาในการบันทึก ผู้บันทึกจึงละเอียดในส่วนนี้ และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ พัชรินทร์ ชุนชัง (2550 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการพัฒนาแบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาลสำหรับผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินในโรงพยาบาลกุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร พบว่า แบบบันทึกมีความเหมาะสมในเชิงโครงสร้างและเนื้อหาอยู่ในระดับมาก สามารถนำไปใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ 1) คุณภาพการบันทึกอยู่ในระดับดี และ 2) ประโยชน์จากการใช้แบบบันทึกอยู่ในระดับมาก

2. ประโยชน์จากการใช้แบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล สำหรับผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักฟื้นโรงพยาบาลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร ในด้าน ความสะดวก ความเหมาะสม การสื่อสารได้ในทีมสุขภาพ และการแก้ปัญหาได้ตามความต้องการ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.73 ระดับความคิดเห็นเท่ากันทุกหัวข้อ แสดงว่า วิทยาลัยพยาบาล โรงพยาบาลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนครเห็นด้วยมากที่สุดกับทุกหัวข้อ หากพิจารณาระดับความคิดเห็นต่อการบันทึกตามขั้นตอนของกระบวนการบันทึก พบว่า วิทยาลัยพยาบาลมีความคิดเห็นระดับมากที่สุด กับการบันทึกข้อมูลทั่วไป ระดับความคิดเห็นโดยรวมเท่ากับ 5 ส่วนการบันทึกการประเมินอาการ การวินิจฉัยการพยาบาล การปฏิบัติการพยาบาลและการประเมินผล และการดูแลต่อเนื่อง ระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.76 ทั้งนี้เนื่องจากเป็นแบบบันทึกที่มีโครงสร้างโดยใช้กรอบแนวคิดกระบวนการพยาบาลที่ชัดเจน แบบบันทึกมีเนื้อหาที่ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม สามารถแก้ไขปัญหาผู้ป่วยได้ตามความต้องการ แบบบันทึกการจัดเรียงเนื้อหาตามลำดับการบันทึกก่อน-หลัง แบบบันทึกมีรายการทั้งหัวข้อให้เลือกและช่องให้เพิ่มเติมข้อความที่ต้องการ แบบบันทึกทำให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยรวดเร็วและเหมาะสม ทำให้การดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วยมีความต่อเนื่อง ไม่ต้องใช้เวลามากจนเกินไปในการใช้แบบบันทึก แบบบันทึกช่วยให้การสื่อสารในทีมสุขภาพมีความชัดเจน แบบบันทึกช่วยอำนวยความสะดวกในการบันทึกข้อมูลผู้ป่วย รูปแบบการบันทึกมีความเหมาะสมกับภาระงาน วิทยาลัยพยาบาลมีความคิดเห็นในระดับมากสำหรับช่องเพิ่มข้อมูลในแบบบันทึก ขนาดของแบบบันทึก และขนาดของตัวหนังสือ ในส่วนของคู่มือของแบบบันทึกตามกระบวนการพยาบาล มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน เพราะคู่มือการบันทึกมีคำอธิบายชัดเจน สามารถบันทึกได้ด้วยตัวเอง คู่มือมีเนื้อหาครอบคลุมและสอดคล้องกับเนื้อหาในแบบฟอร์มการบันทึก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อารี ชิวเกษมสุข (2534 : บทคัดย่อ) พบว่าคู่มือช่วยให้พยาบาลสะดวกในการบันทึกมาก

ขึ้นนอกจากนี้ วิทยาลัยพยาบาล โรงพยาบาลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร ยังมีความพึงพอใจในการใช้แบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1. งานพยาบาลควรสนับสนุนให้มีการบันทึกทางการพยาบาลอย่างจริงจังโดย
 - 1.1 จัดให้มีนโยบายสนับสนุนการบันทึกทางการพยาบาลที่เป็นรูปธรรมชัดเจน
 - 1.2 จัดให้มีคณะกรรมการในการทบทวนแบบบันทึกทางการพยาบาลของแต่ละหน่วยงานให้เหมาะสมกับภาระงาน
 - 1.3 จัดอัตรากำลังให้เหมาะสมกับปริมาณงานของแต่ละหน่วยงาน
 - 1.4 จัดระบบนิเทศ และการตรวจสอบการบันทึกทางการพยาบาลเป็นระยะๆ ทุก 3-6 เดือน
 - 1.5 จัดอบรมทบทวนความรู้เกี่ยวกับการบันทึกแก่พยาบาลประจำการเพื่อปรับวิธีการบันทึกให้ถูกต้อง และทันสมัย
 - 1.6 ควรแก้ไขปรับปรุงแบบฟอร์มการบันทึกตามความจำเป็นของหน่วยงาน เพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งานการบันทึกทางการพยาบาล
 - 1.7 จัดทำแบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาลในหน่วยงานอื่นๆ
 - 1.8 สนับสนุนให้มีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงาน
2. หัวหน้างานวิทยาลัยพยาบาลควรสนับสนุนหน่วยงานให้มีการบันทึกอย่างจริงจัง โดย
 - 2.1 สนับสนุนให้มีการกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการบันทึกทางการพยาบาลผู้ป่วยหลังได้รับยาระงับความรู้สึกในห้องพักรักษาและประกาศใช้
 - 2.2 จัดตั้งคณะกรรมการในการวิเคราะห์ข้อมูลการบันทึกเพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาประชุมวางแผนหาทางแก้ไขให้ตรงจุด
 - 2.3 จัดให้ผู้มีประสบการณ์ และมีความรู้ในหน่วยงานเป็นผู้นิเทศการบันทึก
 - 2.4 หัวหน้างานเป็นตัวอย่างที่ดีในการบันทึก โดยเป็นผู้นำการบันทึก
 - 2.5 ให้นำผลการวิจัยครั้งนี้ไปพัฒนาเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดต่างๆ
3. พยาบาลวิชาชีพงานวิทยาลัยพยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
 - 3.1 ปรับเปลี่ยนทัศนคติในการบันทึกทางการพยาบาล โดยคำนึงคุณภาพการปฏิบัติงานที่สามารถสะท้อนได้จากการบันทึก ไม่ยึดติดกับจำนวนผู้มารับบริการ จำนวนบุคลากร และปริมาณงาน แต่ให้คำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพการบันทึกที่สามารถทำได้ในบริบทที่เป็นอยู่
 - 3.2 พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในเรื่องความรู้ต่างๆ เช่น การประเมินสภาพผู้ป่วย พยาธิสภาพของโรคต่างๆ
 - 3.3 ยอมรับความผิดพลาดในการบันทึกหากถูกนิเทศและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ควรทำการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับกระบวนการปรับเปลี่ยนทัศนคติในการทำแบบบันทึกของโรงพยาบาลสาธารณสุขประจำตำบล

เอกสารอ้างอิง

- กัญญา ออประเสริฐ. (2546). การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดที่ได้รับการระงับความรู้สึก. ในเบญจมาศ ปรีชาคุณ และเบญจพรรณ ชีระเทิดตระกูล, การพยาบาลผู้ป่วยหลังผ่าตัดในห้องพักฟื้น. (หน้า 86-125). กรุงเทพฯ : พี เอ ลีฟวิ่ง.
- ดารณี พิพัฒน์กุลชัย. (2546). การพยาบาลผู้ป่วยเมื่อแรกรับและจำหน่ายออกจากห้องพักฟื้น. ในเบญจมาศ ปรีชาคุณและเบญจพรรณ ชีระเทิดตระกูล, การพยาบาลผู้ป่วยหลังผ่าตัดในห้องพักฟื้น. (หน้า 70-85). กรุงเทพฯ : พี เอ ลีฟวิ่ง.
- พัชรินทร์ ชุนชัง. (2550). การวิจัยและการพัฒนาแบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาลสำหรับผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินโรงพยาบาลกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. (อำนวยการ).
- วัชรวิภรณ์ รัตนสาร. (2543). ประสิทธิภาพของการบันทึกโดยใช้แบบบันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาลสำหรับผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินในโรงพยาบาลสุรินทร์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (อำนวยการ).
- อารี ชิวเกษมสุข. (2534). การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบันทึกโดยใช้รูปแบบการบันทึกทางการพยาบาลที่บูรณาการกระบวนการพยาบาลกับรูปแบบที่มุ่งปัญหา. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อำนวยการ).

References

- Chivakasemsuk, A. (1991). **Comparison of Recording Effectiveness By Using Integrated Nursing Process and Problem-oriented Nursing Record Models**. M.Ed. Thesis, Bangkok: Chulalongkorn University.
- Orprasert,K. (2003). Care of Post-Anesthetic Surgical Patients. In Preechakun, B. and Theeratherdtrakul, B. (Eds) **Post-Operative Care of Patients in Recovery Room**. Bangkok: PA living.
- Pipatanakulchai, D. (2003). Patient Care at the Admission and Discharge from Recovery Room. in Preechakun, B. and Theeratherdtrakul, B. (Eds) **Post-Operative Care of Patients in Recovery Room**. Bangkok: PA living.
- Ratanasan, W. (2000). **Nursing Record Efficiency by Using Nursing Record According to Nursing Process of Emergency and Accidental Patients in Surin Hospital**. M.Sc. Thesis. KhonKaen: KhonKaen University.
- Sunsung, P. (2007). **Research and Development of Nursing Records in Nursing Process of Emergency Accidental Patients in Kusuman Hospital, SakonNakhon**. M.Ed. Thesis, SakonNakhon: SakonNakhon Rajabhat University. (Copy)